

iskola és a szülői ház viszonyáról. Teljesen gyakorlati, de mélyreható megjegyzések, nyilván orvosi tapasztalataiból származó megfigyelések ezt a különben sokszor fejtegetett tárgyat érdekessé és egész előadását tanulságossá teszik. Abból indul ki, hogy a szülők nagyon hajlandók a gyermek beiratásával a nevelést egészen áthárítani az iskolára, holott ez a család előkészítő és állandóan segítő munkája nélkül célt nem érhet. Sokan vannak és szaporodnak, akik az iskolát szükséges rosszznak, sőt egyenesen károsnak tartják a gyermekre nézve és ezért nem is törekednek arra, hogy gyermekeikben az iskolától megkövetelt sajátságokat kifejlesszék. Legtöbbször csupán a testi épségről gondoskodnak. Kétségtelenül érdeke azonban az egyénnek, családnak és nemzetnek, hogy a szülők egyfelől minden tekintetben gondosan előkészítsék a gyermeket az iskolai életre, másrészt a tanulás megkezdése után is állandóan igyekezzenek kedvezően befolyásolni. Az iskolai nevelés sikerének első feltétele, hogy a gyermek ismerje el a tekintélyt, azaz tudja magát mások akaratának alárendelni, tudjon magán uralkodni; orvosi szempontból, az idegrendszer egészséges fejlődése érdekében is szükséges ez, de egy-gyermekes családokban, beteges gyermekek nevelésében, előkelők köreiből és hirtelen meggazdagodott családokban erről gyakran megfeledkeznek. Másik követelmény, hogy tudjon a gyermek egy tárggyal kitartóan foglalkozni; ennek nagy akadálya a sokféle játékszer. Azután: szokják önállósághoz, tehát káros a gyermeket mindenben kiszolgálni és «kisasszony»-t adni melléje. Legyen éber a kötelesség tudata, amit nem nehéz egészen apró korától fogva ébresztgetni; fejlesszék a gyermekben a megfigyelőképességet s a kéz ügyességét és keltsenek benne vágyat az iskola és a tanulás iránt. Ezek egyszerű és éppen nem új kívánságok. Czerny azonban mindezekről állandóan orvosi észleletek alapján szól s ez megóvjá attól, hogy szavait ezerszer elmondott igazságok ismétlésének nézzük. Nem tudjuk, vajjon kik olvassák az ilyesmit Németországban. Nálunk aligha mások, mint iskolai nevelők, pedig a szülőknek volna rá nagy szükségök.

i. s.

ÚJ KÖNYVEK.

1. Hazai művek.

A Fővárosi Pædagogiai Könyvtár Könyvjegyzéke, I. rész. Neveléstudomány. Bpest, lex 8°, XII+207 l.

A magyarországi latin és görög szertartású róm. kath. népiskolák tanterve. Kiadja a Kath. Tanügyi Tanács. Bpest, Szent István-Társ. biz. n 8°, 78 l., 80 fill.

Az Orsz. Testnevelési Tanács munkálatai:

5a. Jegyzőkönyv az O. T. T. két állandó választmányának az iskolai testnevelés reformja dolgában szakértők bevonásával tartott tárgyalásairól. 131 l.

5b. Az iskolai testnevelés reformjának irányelvei. 8 l.

7. *Galambos Ede*, «Hasznos tudnivalók» a testnevelés keretébe tartozó iskolai évközi és szünidei kirándulásokról. Tájékoztató a kirándulások vezetői és résztvevői számára. 16°, 18 l.

9. *Bély Mihály* és *Kmetykó János*, A felső kereskedelmi iskolai testnevelés új tanterve. Lex 8°, 29 l.

Becker Vendel, **Temesvár kulturgeográfiai hatása a délvidékre.** Szeged, Szt. István-T. biz., n 8°, 76 l., 2 K 40 f.

Czakó Ambró, **A katolikus papság lélektana.** Valláspszich. tanulmány a magyar r. k. papságról. Bpest, Rényi K., n 8°, 174 l., 4 K.

Kovács Sándor, **Protestáns esték.** Felolvasások a vallás, nevelés, irodalom, történelem és társadalom köréből. Szerk. és közléteszi — 3. k. Bpest, n 8°, XVI+688 l., Hornyánszky V., 12 kor.

Krammer József, **Az oktatástan elveinek gyakorlati megvalósítása az iskolában.** Pozsony, n 8°, 47 l., 1 kor.

Netoliczka Oskar, **Ist eine Neugruppierung der wissenschaftlichen Unterrichtsfächer an unseren Gymnasien erforderlich und durchführbar?** Brassó, 8°, 22 l., kny. a «Kronstädter Ztg.» 1916. évi 106—109. sz.

Tamás Károly, **A nemzeti és állampolgári nevelés alapkérdései és a polgáriskola.** Bp., Szt. István-T. biz. n 8°, 76 l., 2·40 K.

2. Német könyvek (1916 szept.).

Bohnstedt H.: Die Mädchenbildung in Preußen. Breslau, Hirt, XVI+174 l. 4 M.

Eberhard O.: Bildungswesen und Schulreform in der neuen Türkei. Dresden, Bleyl & Kämmerer, 63 l. 1·80 M.

Fischer A.: Aufgabe und Entwicklung des deutschen Schulwesens nach dem Krieg. Leipzig, Klinkhardt. —60 M.

Francke O.: Geschichte des Wilhelm-Ernst-Gymnasiums in Weimar. Berlin, Böhlau, 10 M.

Fritsche C.: Die Einheitsschule. Dresden, Globus, 82 l. 1·50 M.

Griessmayr M.: Deutschvölkische Erziehung. Prag, Haase. 1·50 M.

Grunder F.: Land-Erziehungsheime und freie Schulgemeinden. Leipzig, Klinkhardt, 5·20 M.

Kirste E.: Das Prinzip der Kindergemäßheit und seine psych. Probleme. Leipzig, Klinkhardt, 3·60 M.

Linke K.: Der deutsche Aufsatz auf der Unterstufe. Hamburg, Janssen, 3 M.

Kühnel J.: Der Neubau des Rechenunterrichtes. Leipzig, Klinkhardt, 6·80 M.